

enkel „levensterrein“ nog christelijke arbeid kan doen. De kerk, de geïnstitueerde kerk, opent en sluit de poort van het rijk Gods. In de kerk vallen de beslissingen, ook over het koninkrijk. Want de kerk bedient maar niet het Evangelie der kerk (een uitdrukking welke nergens in de Schrift gevonden wordt!) maar het Evangelie van het Koninkrijk Gods, Matth. 4:23; 9:35; 24:14; Marc. 1:14; Lucas 8:1; Hand. 8:12, enz. De kerkleden heeten nergens kinderen der kerk maar wel des koninkrijks (Matth. 8:12; 13:38; in den mond van Jezus zelf). De gaven en schatten, welke de Vader om Christus' wil schenkt, zijn de gaven en schatten van het koninkrijk, Matth. 6:33; 26:29; Lucas 22:30 enz.

Wij mogen dus zeggen, dat de geïnstitueerde kerk werkt voor het koninkrijk. Daartoe predikt zij, ja daarop is al haar arbeid gericht, opdat haar leden als kinderen des koninkrijks overal de heerschappij van God door den Christus zullen uitroepen en tot gelding brengen. Daarom ziet ook de kerk toe op het gehele erf van het koninkrijk Gods. Als een lid der kerk in leer en/of leven buiten de geïnstitueerde kerk zich misgaat, moet de kerk hem door vermaning en tucht terechtbrengen. En zoo hij in leer en/of leven zich blijft betoonen als een goddeloos, hem uit de gemeenschap der kerk en mitsdien uit het koninkrijk uitsluiten, omdat hijzelf zich aan de heerschappij van Christus heeft onttrokken. De uitsluiting uit het rijk Gods en uit de kerk is bij zulke ongeloovig geworden menschen niet meer dan de constatering, dat ze door handel en wandel uit het rijk Gods naar het rijk des satans overgegaan zijn. Vandaar dat de kerk alleen „rotte“ leden afsnijdt.

Het leek mij niet overbodig deze dingen aangaande de verhouding tusschen kerk en koninkrijk Gods in verband met de kerkelijke sleutelmacht eens opzettelijk naar voren te brengen. Als wij ons niet houden aan de Schrift en wat dienovereenkomstig in onze Belijdenis en Formulieren is uitgesproken, zou het kunnen gebeuren, dat wij evenals de synodocraten de bediening van de uitsluitende sleutelmacht bagatelliseeren tot een soort roeyering als lid van een kerkelijke vereniging. Vandaar dat stelling twee het eigenlijk overbekende nog eens wilde accentueeren, n.l. dit, dat de kerkelijke sleutelmacht het heele terrein van het koninkrijk Gods bestrijkt, gelijk Christus zelf heeft verordend. Het getroffen worden door de kerkelijke uitsluiting heeft dan ook ernstige gevolgen, wat de derde stelling nader in het licht wil stellen. Daarover de volgende week. **FRANCKE.**

POPULAIR-WETEN - SCHAPPELKE SCHETSEN OM HET HART DER REFORMATIE.

Het woord bevat alle beloften Gods, en het geloof neemt ze alle aan. De inhoud van het woord is Christus, de gansche Christus.....

Dr H. Bavinck.

Het was een mooie dag in mijn leven, toen ik voor het eerst las, dat weldra een boek van Dr Smilde zou verschijnen, handelend over den strijd, welke gedurende de laatste eeuw in de Geref. Kerken over verbond en doop werd gevoerd.

Het is immers al meer dan twee en een half jaar geleden, dat „Rondom „1905““ verscheen, het boekje, geschreven door Dr Dam, Prof. Holwerda en ondergeteekende, met het doel de bekende „Korte Verklaring“ van de Generale Synode van 1905 te plaatsen in het kerkelijke en theologische kader, waarin ze geboren werd en waarin ze daarom ook alleen kan worden verstaan. We hebben dat in de donkere oorlogsdagen van 1944 — Dr Dam werd toen reeds meedoogenloos door „de Grüne“ vervolgd — in het licht gegeven om een schromelijk verzuim van de Synodes van 1939-'42 en 1943, of althans van de door haar benoemde commissies, tenminste eenigermate te herstellen. Hadden die Synodes niet het ongelooflijke, onwetenschappelijke en onkerkelijke stuk uitgehaald „1905“, „over te nemen“, althans gedeeltelijk, zonder zich ook maar de allergeingste moeite te getroosten om „1905“ werkelijk te lezen en te verstaan zooals het alleen gelezen en verstaan mag worden?

Om die lacune aan te vullen en tegelijk en zóó de leiding in de Gereformeerde Kerken tot bezinning te roepen schreven we ons boekje. We hoopten, dat iedere onbevangen Gereformeerde zou inzien, dat de Synodes van 1942/'43 uit elkaar zweepten wat 1905 moelzaam bij elkaar had gebracht. We streden, dat doende, een misschien wel laatste strijd om de steeds ernstiger dreigende scheuring te voorkomen en den vrede der kerken te bewaren.....

Men weet hoe het gegaan is! De Synode ging voort op den ingeslagen, heilloozen weg. En de catastrofe kwam zooals ze bij zulk drijven komen moest.

De ontstemming over de verschijning van „Rondom „1905““ bij onze synodale broeders was zeer groot. En ze werd er niet minder op toen het boekje een door de auteurs nooit vermoeden opgang maakte. Bij duizenden werd het verkocht. Vier groote oplagen verschenen reeds. En duizenden oogen en harten werden geopend voor het fatale, onkerkelijke en daarom kerk-

GEESTELIJKE ADVIEZEN

DE BETEKENIS VAN ONZEN DOOP IN ONS LEVEN.

Iemand vroeg mij onlangs: „Dominé, wat hebben wij aan onzen Doop, als wij eenmaal tot het geloof zijn gekomen?“

Deze zuster was tot die vraag gekomen door een gesprek, waarin tegen haar was gezegd: „als je één keer geloofd, dan behoeft je toch later niet meer aan dien Doop terug te denken, dan ben je er toch?“

Het is uitnemend, dat er over deze vraag eens gepraat wordt.

In de laatste jaren is er telkens over den Doop gehandeld.

De synode heeft, hoezeer zij dat ook op allerlei manier tracht te verdoezelen, geleerd, dat de Doop ons verzegelt inwendige, aanwezige genade.

Ook de Vervangingsformule heeft daarin geen wezenlijke verandering gebracht.

Gij zoudt het zoo kunnen zeggen: Tevoren leerde de synode: „de Doop verzegelt, dat de inwendige genade reeds aanwezig is; de vervangingsformule leert, dat die inwendige genade reeds aanwezig is of in de toekomst aanwezig zal zijn.“

In principe maakt dat geen verschil. In beide gevallen wordt het een verzegeling van iets in den doopelling; hetzij dat daar op het oogenblik van den Doop reeds gevonden wordt of er later komen zal.

Velen hebben zich onder den dwang van deze uitspraken van de synode niet willen buigen.

Zij hebben zich daarvan vrijgemaakt.

Zij gelooven, dat ons door den Doop wordt verzegeld, dat God ons in Zijn belofte het heil heeft gegeven.

„Zoo waar als gij gedoopt wordt“, zegt God, „zoo waar heb ik u in Mijn belofte gegeven de vergeving van de zonden en het eeuwige leven.“

De strijd over deze dingen is van groote betekenis geweest.

Op het standpunt van de synode verliest de Doop alle betekenis voor het leven.

Als de Doop toch de verzegeling is, dat ik het heil nu reeds inwendig heb of het in de toekomst zal heb-

verwoestende gedoe der synodale vergaderingen uit den oorlogstijd.

Het merkwaardige evenwel was, dat, hoe het boekje ook van alle kanten werd aangegruwd, nooit een serieuze poging werd ondernomen om het te weerleggen. Wel schreef Prof. Den Hartogh zijn brochure „In de lijn der Afscheiding“, maar dit geschriftje was zoo tendentius en onzakelijk en zoo vol caricatuurvoorstellingen van zijn tegenstanders, dat het niet ernstig mocht genomen worden.

Maar ziedaar: Kok annoneerde een dik boek van Dr Smilde! Kunt ge het verstaan dat Holwerda en ik bij waren dat, eindelijk, serieus op „Rondom „1905““ zou worden ingegaan? Hoe het boek ook zou uitvallen, tot welke conclusie het ook zou komen — indien gave vruchten van grondige studie zouden worden geboden, moest het altijd een zegen zijn. Ook al zouden onze stellingen en onhoudbaar blijken! Het gaat in een theologische en nog veel meer in een kerkelijke worsteling niet om de handhaving van eigen ideeën, maar om waarheid en recht. Die moeten we met volkomen zelfverloochening zoeken, dienend den Koning der Kerk alleen.

En nu is het boek van Dr Smilde er!

Het ziet er prachtig uit! Ongekend weelderig voor onzen tijd. Wat een aesthetisch-bekoorende band! Donkerrood en goud. En wat een papier. Het lijkt er sterk op, dat Kok het allerbeste van wat hij aan materialen tijdens den oorlog liet onderduiken, nu voor den dag heeft gehaald.

Als ik daarbij den eersten druk van „Rondom „1905““ vergelijk, is ons boekje maar een zielig vodje. Het is gedrukt — ik mag dat nu wel zeggen — op papier dat bestemd was voor het maken van catalogi voor een boekhandelaar. En de lettertjes waren de kleinste uit de letterkast van den drukker. Het moest ook „clandestien“ worden uitgegeven.

Het aldus versierde boek van Dr Smilde is bovendien zijn bestaan begonnen met een waren triomftocht.

Op zijn reis naar en in de wereld der „letterlieverden“ — zoo noemde men ook nog in den tijd van Hendrik de Cock het leesgraag publiek — wordt het namelijk voorafgegaan door een prachtig vaandel, ontworpen en uitgevoerd door niemand minder dan Prof. Dr K. Dijk! Wat hij zegt is niet mis!

Het boek — zoo hooren we uit des professoren mond — kenmerkt zich door „excellente eigenschappen“. Een ervan is „een wetenschappelijke acribie, welke niets over 't hoofd ziet en alle gegevens in het onderzoek betreft.....“. Ik verzoek de lezers nu reeds deze uitspraak goed te onthouden: „Niets over 't hoofd zien en alle gegevens in het onderzoek betrekken“. We komen

ben, m.a.w. als de Doop verzegelt, dat ik zalig zal worden, dan is de Doop alleen voor de uitverkorenen, dan is hij voor de anderen geen Doop; dan is hij voor hen, die niet uitverkoren zijn slechts een uitwendige besprenkeling met wat water, die het teken is van zekere uitwendige voorrechten.

Maar hoe zal ik dan ooit kunnen weten of de Doop van mijn kind of ook mijn eigen Doop de ware Doop of slechts een schijndoop is geweest?

Dan zal ik eerst moeten weten of mijn kind uitverkoren is, of ikzelf uitverkoren ben.

En hoe word ik daarvan verzekerd, dat ik uitverkoren ben?

Alleen door een vast geloof in Christus.

M.a.w. om te kunnen weten of mijn Doop een echte Doop is, moet ik eerst welverzekerd in het geloof staan.

Maar als ik zoover ben heb ik den Doop niet meer nodig. Metterdaad wordt, door de leer van de synode, voor de practijk van het leven des geloofs, de Doop waardeloos gemaakt.

Zoolang ik den Doop nodig heb, kan ik er niets aan hebben, want dan weet ik niet of het wel de echte Doop was; en als ik weet, dat het de echte Doop was, heb ik hem niet meer nodig, want dan ben ik immers reeds op een andere wijze tot zekerheid gekomen.

Ik kan mij daarom voorstellen, dat iemand, die staat op het synodale standpunt, zeggen kan: „wat heeft men in den gang van zijn leven aan den Doop?“

Voor ons is dat geheel anders.

Het is zoo bitter jammer, dat wij aan dien Doop zoo weinig plaats geven.

Want dat wij dit veel te weinig doen, daarvan ben ik zeker.

Aan allen, die dit lezen, zou ik deze vraag willen doen: „Denkt gij vaak, denkt ge wel ooit aan uw Doop?“

Gij hebt over den Doop gestreden, en terecht. Maar geeft gij nu ook aan dien Doop de plaats, dien hij naar uw eigen belijdenis hebben kan en hebben moet?

In mijn gedachten hoor ik u zeggen: „Nee, dat doe ik niet; eerlijk gezegd denk ik nooit aan mijn Doop“.

Natuurlijk is dat niet goed. Daarvoor heeft Christus dit sacrament niet ingesteld, dat gij het wel zoudt zien als een kostelijke parel, maar om het dan in te wikkelen en weg te sluiten en er verder nooit meer naar om te kijken en er geen winst mee te doen.

Die Doop moet voor u zijn levend, al den dag rechtegevend kapitaal.

Zóó moet ge met uw Doop bezig zijn.

Op een oogenblik (en dat gebeurt toch telkens)

daar bij leven en welzijn vast en zeker op terug! En dit zegt Prof. Dijk zóó maar niet! Kun je begrijpen! Prof. Dijk vertelt ons namelijk een poosje later nog, dat hij het manuscript van Dr Smilde „met klimmende belangstelling“ gelezen heeft. En dan gaat hij aldus verder: „zelf was ik juist bezig met een onderzoek naar de confessioneele decisies van de Synodes vóór 1905, en ik was, wat de eerste Synodes betreft (spat van mij — C. V.) tot eenzelfde resultaat gekomen als ik in het boek van Dr Smilde vond“. Ook deze uitspraak willen we goed onthouden! Ten slotte hooren we nog de opmerking, dat „de bekende brochure Rondom „1905“, overtuigend“ en op naar Prof. Dijk's oordeel „onweerlegbare historische gronden“ wordt bestreden.

Twee dingen in 's Professoren praefatie vind ik, om de waarheid te zeggen, minder mooi.

Vooreerst dit, dat Dr Smilde door Prof. Dijk den volke gepresenteerd wordt als afkomstig uit 'n rasechte „A-familie“; wie in Friesland thuis is behoeft van zijn kerkelijke genealogie geen verklaring; hem kan niet verweten worden, dat hij 1905 en 1942 heeft verdedigd, omdat hij van huis uit geprepareerd was tot trouwe bewaring van Kuyper's dogmatische erfenis, en een zekere distantie van „den geest der Afscheiding“ hem in 't bloed zit; integendeel, de Smilde's zijn steeds, en dan kloeken en eerlijke, voorvechters geweest voor de tradities van 1834 en dus ook van onze Theologische Hoogeschool, van welke inrichting Dr Smilde een oud-leerling is, en van „doleerende tendenzen“ is bij hem geen sprake“. Mein Liebchen was wiltst du noch mehr?

Een vriend van me, die het nogal cru kan zeggen, maakte, toen hij dit schoons las, de opmerking: het gaat toch niet over het fokken van rasbonden? Ik neem zijn opmerking niet over, maar ik zou toch in alle bescheidenheid willen vragen: Is de sympathie voor, laat ik maar zeggen, het A-standpunt inzake verbond en doop, soms een zaak van ras, bloed en bodem? Gelukkig corrigeert Dr Smilde deze opmerking van den professor met zijn eigen boek! Hij laat immers duidelijk zien, dat heel velen, die naar „ras“, „bloed“ en „bodem“ echte A-broeders zijn ten aanzien van de door hem beschreven kwesties, helemaal naar „B“ zijn omgezwaaid. Is Dr Smilde zelf eigenlijk óók niet een tikje een specimen van deze overigens alleszins achtenswaardige categorie?

En dan is er nog iets, dat ik — om het zacht te zeggen — niet fraai vind. De Professor schrijft in zijn overture van Dr Smilde's boek ook nog dit: „ik ben nieuwsgierig welke tegenargumenten tegen dit resultaat van ernstig onderzoek zullen worden ingebracht, en op welke gronden Smilde's conclusies zullen worden bestreden. Dat dit laatste gebeuren zal, weten we wel zeker. De tegenstellingen zijn zóó fel, dat we rekening

ziet g
ziet u
van u
verbo
Gij
Der
van C
„Zie
water
zonde
Ik
hoe v
een b
Da
zucht
ademe
maakt
Wij
van d
schen
Daa
hart
gen.
O.
Zoo
houdt
slaat
van o
van o
Dan
„Zie
met w
den e
daar
twijfel
Dat
dan z
rugge
loof z
zend,
Gij
overge
Het
Als
Heere
En
weer
Den
In d
Hij, &

moeter
oude
twijfel
gezet
dat la
veel v
dig ge
een d
reages
hem d
veel m
gesteld
houdin
toon f
ons lie
daacht
niet u
zeggen
van de

Ja, I
naar I
triomf
met b
opper
met in
zamel
soortge
dat wil
ter Dr
wie nu
deerd
alleen,
u weet
Dr Sm
geflatt
eens e
Onder
verande
den hu
dat Sm
dat zij
zijn o
boek v
voorma
„om w
neerzet
tusche
komen;
gebezig
vriend
móerde
worpen
Bouw
Bouw